

מסומן... אנדה מוחצית הגפתת ב: "לפלה אחר הוי שנה כנים: שם האחד אהמד רשם השני עבר. אהמד היה בריא בגופו, ערוב בנפשו ורע באופיו. ועבר - חלש ורפה, הפרידת גבר לא יצלה. והנה זקן הפלח והגיעה שעתו להיאסף אל עמיו..." וככל האגדות המזרחיות זו אגדה עם מוסר-השכל. עם אזהרה לרעילב ול- אכורים. אינה נופלת באיכותה האגדה של אבו-חסן והנמר והמעשה בשוטר זקן ובשודד מסכן הנפתח בתיאור: "שנא החריו על בני דת מוחמד, והם זורקים בו אבנים. למאד זו אפורה-שתרחה וקר צנית, בהתחממה בשמש, כורעת היא תמיד ומשתחויה כלי הרף, המסלמים אנמרים: היא מתפללת לשטן, לוענת לנו ולכן סוגרת כמנהג..."

אורי אורלב. אם בשנה שעברה סיקר מדור זה את ספריו של אורלב מחשבות צהריים וקטנה גדולה, הרי שהשנה פורסם אורלב בסדרת דן חסכן שבהוצאת עם עובד את ספרו קשה להיות אריה, עם ציורים נהדרים של יוסי אבולעפיה. אורלב הופך את המספר שלו מאדם לאריה: "זה לא היה לילה שונה מכל לילה אחר... ועוד לפני שהספקתי להעלות אור קרו שלושא דברים בעת ובקונה אחת: נקדע כנר הלילה שלי כקול של סמרטוט ישי, השעון שלי נפל על הריצפה משום שרצתי עתו התפקעה ואני מצאתי את עצמי שקוע בתוך המיטה משום שהמיטה התמוטטה מכובד משקל... הוא לא עמד במשקלי החדש, כ-200 קילו כמדומני. הרשטתי את ידו למספק להדליק אור. מה זה? לא הרגשתי כמספק. רק שמעתי חריקת טיח משהנה, כאילו מישהו מנרד כציפורניים פקרו..." וכך החלו הרפתקותיו נדודיו של דויד הוופר לאריה.

אורלב מתחיל להוליד את האריה, בספק עיני אדם, ספק עיני אריה, במבוכי הפיר-סומה, טלוויזיה וקירקס עד לניירויק. מתעשר ומחליט להיעלם ביערות-היעד של אפריקה, אליהם הוא צונח ממוטו שכבר בעזרת אמרגנו-שותפו. באפריקה פוגש האריה לאחר שלבי הסתגלות קשים, ב- לביאה והם יולדים גורים. וכמו בכל האר-גדות ובסיפורי הילדים והנוער, ביום בהיר מציל האריה חוקרת-אריות (יפה) ובהד-רגה הוא שב להיות אדם, ושניהם נישאים, וכך מגיעה עד תום עלילת קשה להיות אריה שראה אור באחרונה.

7. שארי. הוא סופר המתמחה בסיפורים בהמשכים. סיפורו החדש בוז לספר הלבו: בסיפור החדש עומח, פורסם קודם לכן בהמשכים בדבר לילדים. ככרי

פיות. את סיפרו בוז לספר הלבו: מצליח ל. שאול מילא בפרטים היסטוריים, שהם בחינת חיזור לדור אשר לא ידע. פרטים המובאים בנוסח כתיבה קפדני תוך הת-ייחסות לפרטים ולעגות בנוסח סופר-רים רבים לבנייה-נוערים נכשלים בו. פרי-טים עמומים מתוך הזיכרון, של תחנת-השידור המחתרנית, פיצוצים של אנשי האצ"ל (סיפור בנייה-נוער עד היום, כמו מתעלמת מקיומם של האצ"ל והלח"י מסרי-בות תמוהות למדי). בוז לספר הלבו: הוא

נורית זרחי
חדר איזולציה

פרק פשוט של מיון היסטורי לאירועים. כאשר המחבר אינו חושש מלכתוב: "הנע-רים לא דחקו בו, גם הם לא רצו לחטט בנשיא הכאוב של אותה עתה, שנקראה כפי האנשים 'מוז' היתה עינה של מרי-בות-אחים מכושרות וקשות, חיכוכים ו-מאבק חריף בין ההגנה לבין אצ"ל ולח"י, חיכוכים שהסעירו את הרצוב כולו..."

בוז לספר הלבו הוא ספר רבי-ערך לגבי תיאור אותה תקופה עבור בנייה-נוער, והוא כתוב בהיטות. תוך דבקות בעובדות ההיסטוריות.

נורית זרחי, היא סופרת-ילדים שע-שה תה לעצמה שם בשנים האחרונות, ובתו של הסופר המנוח והמעולה ישראל זר-חי. בסיפורה החדש ילדת חוץ שראה אור בהוצאת זמורה ביתן מודן, היא מביאה

מחלות מרבקות... את העולם הקודר הוה מעבירה ורחי בבהירות, במונחים של יל-דים, נפקות מעוררות צחוק, כמו: "כשי-נכנסה רפנה לבית-הילדים, חלתה מיד בחזרת, היא שכבה בחדר אחד עם אר-בעה ילדים אחרים שחלו גם בחזרת. כמה זה מצחיק, חשבה, בתי-הרושת לילדים חולי חזרת..."

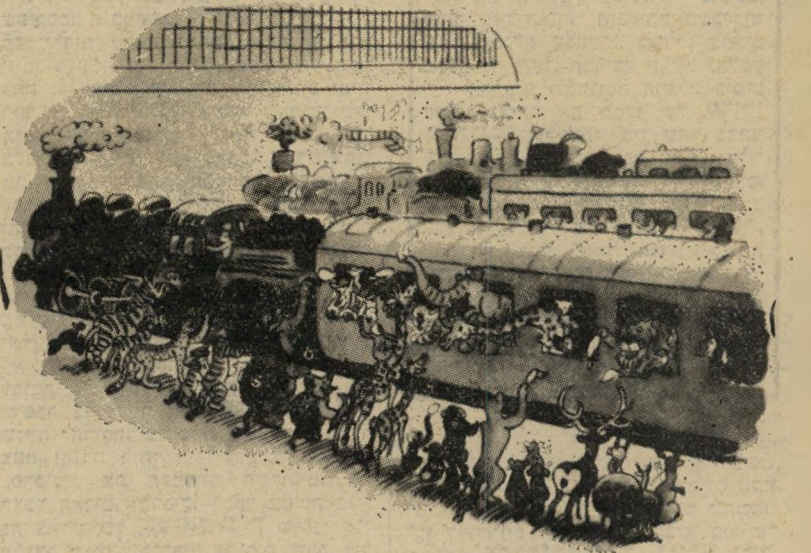
אחרי-כך הופכת דפנה לתקופת מה לה-יות "הילדה החדשה". כאשר בדרגה אחת מתחיתה בהירארכיה הקיבוצית מצויים "ילדי הגולה", אותם ילדים אשר "שנים כעברית" סיפרה של נורית זרחי, אינו נופל באיכותו מברקיע החמישי של רחל אלת, שתיאר מעבר וחיים בפנימיה ב-ש-נות הארבעים, והוא משמש דוגמה ברורה על הגבול הדק הקיים או שאינו קיים כלל, בין ספרות לבנייה-נוער לספרות למב-ורי. ילדת חוץ הוא מיסמך רבי-ערך של מה שהיה מוכנה בשעתו: "הילדות ה-אצ"ל ישראלית", מיסמך שהמחברת עמדה בכבוד רב בחיבורו. ספר זה זכה בשנת 1978, בפרס ציב.

תרגום חיות

ספריו של אריך קסטנר, הסופר רבי-התהילה, מחברם של אורה הפופולר, הכיתה המעופפת, אמיל והבלשים, פיצפונות ואני-טון, שלושים וחמישה בבאי ועוד עשרות ספרים, שהפכו חלק מפולקלור ההתבגרות בארצות רבות וגם בישראל, ממשכי-ם ללאות אור בעברית, גם לאחר מותו. באח-רונה ראתה אור מהדורה מתוקנת של סיפורו עצרת החיות בתרגומה של משור-רת-הילדים מרים יקין-שמוקלים (הבו-בה זכתה) בהוצאת הספרים אחיאסף, ב-לוויית ציוריו הנהדרים של הלטר לריוור. בספר זה ממשיך קסטנר מסורת של סיפורי-משלים, שבהם קיים ניצול של חיות לשם קידום הספרים בנייה-אדם, דרך המח-שות שלעיתים הן אבסורדיות. את סיפורו זה חיבר קסטנר כמה שנים לאחר תום מלחמת-העולם השנייה, כאשר המיל-דגוש המערבי היתה בשיאה, ולכן: "יום בהיר אחד נמאסו העניינים על החיות..." אשר מלגגות על האנשים: "אנשים נוראים! והלא יכלו לחיות כל כך יפה! צוללים הם כמו דגים, רצים כדיוק כמנה, שטים כמו ברווזים, מסתפפים כמו איילות, עפים כמו נשרים - ומה יוצא מכל החוכמה שלהם? ועונה על שאלה זו מרדכי ה-אריה: "אך ורק מילחמת, ומחפכות. ורעב ומחלות חדשות... צר לי רק על הילדים שלהם (אמר הפיל) ילדים כל-המורים! ותמיד הם נהגרים אל תוך כל השביתות והמחפכות והמילחמות שלהם, ולבסוף עוד מתפארים: הכל למען ילדי-נו, לה למען עתיד טוב לילדינו! חוצפה שי-כזו, מה?..."

ואחרי לילה נסער מתקשר הפיל לילדי-דים וקרובים בכל העולם, ובשורתו היא: "כל הזמן עורכים האנשים ועידות על ועידות, כינוסים על כינוסים, וללא כל תוצאות, ובכן - הרעיון שלי, שגם אנחנו נערוך ועידה..." וכעבור זמן לא רב: "בתחנות הרכבת שבאפריקה, באסיה, בא-מריקה, באירופה ובאוסטרליה עמדו רב-בות אכספרם, וקפריחו העלו את קיטורם. הרמקולים צרחו: 'תקשב! הקשב! הרב-בת לבית-העליון של החיות..."

כאשר נפתחת לה עצרת החיות, תביעתה היא אחת, "חיפול חלוקת העולם למדי-נות..." דרישה שלמען מימושה, נאלצות החיות לשלוח בבנייה-אדם מגיפת עכב-רים שישמידו את התעודות, וענני עש-שכירסמו את מדי הצבאות והגנרלים, כא-שר זבולון השור, מסביר: "המדים שלכם חוסמים לפניכם את הדרך אל התבתה מועילים, כלל וכלל, חוטפים בעלייה-חיים ומעללים את ילדי תבל עד שהתבונה תשוב אל המבוגרים. ולבסוף חותמים על חוזה בין בעלי-החיים לבין בני-האדם, ובו נאמר כי: "כל מחסומי-הגבול וכל מגשרות-הגבול יורחקו. תם וחסל סדר נבדלות. כל הצבאות ומל-כלי-הירייה ופיצוץ וכל כלי-הממשותית ככלל יחוסלו. תם וחסל סדר מילחמות. המוש-י-טה הדרושה לקיום הסדר הפנימי תזוין כחציים ובקששות. תפקידה העיקרי יהיה כשמירה על כך שהמדע והטכניקה ישרתו את עניין השלום בלבד. תם וחסל סדר

הרכבת לבית-העליון של החיות
"תם וחסל סדר גבולות"

בישירות ובאותנטיות מעולמה של ילדתי-חיון בקיבוץ של סוף שנות הארבעים, עולמה של ילדה שעולמה העירוני חרב עליה יום בהיר אחר היא מגיעה אל הקיבוץ. ההלם של המיפנה עם תרבות אחרת מצוי בהובלתה של הילדה אל "הדר האי-זולציה" (בידוד): "רפנה לא ידעה מה זה. האשה הסבירה לה שכדי שילדים הבאים מן החוץ לא ידביקו את בני הקי-בוץ במחלות מבודדים אותם במשך שבוע עד שיתברר שאין הם נושאים הידקי

בחטף

קניוק + 12

● השמועה כי הכתב דודו אורן, מחבר עבור הזמר צביקה פיק ספר ביוגרפי שייקרא צביקה פיק סופר סטאר הביאה משורר תל-אביבי נודע לומר: "טוב ששם הספר לא יהיה 'צביקה פיק - אלוהים'". כאשר נפצע בשנת 1976 הסופר עמוס עוז בתאונת-דרכים, ביקריו בבית-החולים ש-רהביטחון דאו שמעון פרס, ושר-החוז או יגאל אלון. פרס שהה במ-יצתו שעה קלה, ויגאל אלון ישב לצידו שעה ארוכה מאוד. הבדל נוסף בכיקורים אלה, היה בכך שיגאל אלון המנחם הגיב בלי צלם עיתונות. לפע-מה הודשים בליל סגירה, שמע עוז דפיקות בדלת ביתו, וכאשר פתח אר-תה, הוא מצא את פרס, שבא בלא צלמים הפעם, כדי לשכנע את עוז, לת-מוך בו במאבקו נגד יגאל אלון על ראשות המועד. ● המבקר הגרמני החשוב מאחסן רייך-ראניצקי, שביקר החדש בישראל, והגימנה על מייסדי קבוצה 47 בגרמניה, שעל חב-ריה נימנים לינדר גראס, היינריך זל וויגפרד לנק, סיפר בראיון עם חיים איזק, את ההערכה המפתיעה הזאת: "אין זה נכון שאפרים קר-י"ן זכה להערכה בגרמניה המער-בית. על ספריו אין כותבים ביקורת ספרותית, ואם היא נכתבת, היא על-פי רוב שלילית..." ואת הסיבה למכ-רותם של ספריו קישון במערב-גרמניה, נימך רייך-ראניצקי בהערכה: "להי-טוטם של הקוראים לסיפרי קישון נר-בעת מרגשות אנטישמיים החבוניים ב-נפש חלק מן האוכלוסיה הגרמנית..." ועל מתרגמו של קישון, הסופר פריד-ריך לרברג, ואיכות תרגומו: "הוא היה עיתונאי מצויין וסופר וסטריקטן טוב. יש בלבי חשד, שהוה מורסקות של קישון בגרמנית שונות יותר וקולעות יותר מן המקור". בת-גובה לדברים אלה, אמר אפרים קר-י"ן: "דבריו (של רייך-ראניצקי) משקפים את עמדתו של יהודי מתוסי-כל, שבחר להשתקע בגרמניה אחרי השואה ושוה שנים מגלה עיונות כלפי קישון הישראלי בעיתון עיוני לישראל, קישון הוסיף כי "בהתקפות רייך-רא-ניצקי עליו מתבטאת קינאתו של המי-בקר בהישגים של סופר, שהוא עצמו לא הגיע אליהם..." ● אגב, בחוברת פרוזה שבכריכת נתן זך, הרואה אור בימים אלה, מתפרסם לראשונה בכתב-עת ספרותי חברי, סיפור פרי עטו של קישון ●●

מדע-הרצה. מיספר המישרדים, הפקידים וארזנות-התיקים יוקטן עד השיעור ההכי-רתי הנמוך ביותר. המישרדים קיימים למי-ען האנשים, ולא להיפך. הפקידים בעלי-המשכורות הגבוהות ביותר יהיו להבא המזרים. מוטל עליהם תפקיד חינוך היל-דים להיות לאזרחים ראויים לשמם, והרי-זהו התפקיד החשוב הקשה ביותר..." ספר זה אינו מומלץ על-ידי משרד החינוך והתרבות. ידידתי פליקה הוא שם סיפרה של מרי אזהרה, שתורגם לעברית והוטה בידי אבינו-הגדול, ואשר ראה אור בהוצאת זמורה ביתן מודן, הספר ידידתי פליקה שהוסרט בעבר מתאר את פרשת אהבתו של נער כבן 10 לסייחה מורדת בחוזה גדולה אך ענייה, במדינת אוימונג שבארצות-הברית. זהו סיפור מרגש על המגע שבין המימותו של הנער למסירות של בעל-החיים. הקסם השחור הוא ספר נוסף על בעלי-חיים, והפעם פרי עטה של סופרת הנוער אנה סואל. המספר אינו אלא הסוס המכונה קסט שחור, המספר על חייו ועולמו. החל בינקותו, דרך ילדותו, אימרו-גיו, ידידו המהלכים על ארבע ובנייה-אדם שבקירבתו. הקסם השחור נחשב מהמעור-לים שבקלסיקה של ספרות בנייה-נוערים, ותרגומו בידי דניאלה שליט נקי משגי-אות, וכן עיטוריה של אלונה פרנקל, שהצליחה להתעלות כאן מעל לרמה המ-יממה הרגילה של עבודותיה לספרי ילדים.